

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fracties van
Volt, de heer M. den Heijer
SPM, de heer J. Steijns
SP, mevrouw S. Blom
GroenLinks, mevrouw A. Lucas
D66, de heer G. Mertens

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake stappen zetten
voor het oprichten van een Europees
regionaal politiekorps

DATUM
13 maart 2025
Verzonden: 18-03-2025

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
G (Grazielena) Marcus

TELEFOONNUMMER
043 354287

ONZE REFERENTIE
2025.00757

E-MAILADRES
Grazielena.Marcus@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer den Heijer, heer Steijns, mevrouw Blom, mevrouw Lucas, heer Mertens,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Is het college, in lijn met de uitspraken van de burgemeester, voornemens stappen te gaan zetten met het invoeren van een Europees regionaal politiekorps?

- a. Zo nee, waarom niet? Wat stelt het college voor als alternatief om de gebreken in de samenwerking tussen de politie van Maastricht en haar grensgemeenten te verbeteren?

Antwoord 1:

We zijn vooralsnog niet voornemens om stappen te zetten in de richting van een Europees regionaal politiekorps. Dat zou ten koste gaan van de ontwikkelingen rondom de versterkingsagenda die we vanuit Limburg al hebben ingezet. Een Europees regionaal politiekorps zou in onze situatie wellicht ideaal zijn, maar dat is niet zomaar even geregeld. Het begint met het wegnemen van hinderlijke en vertragende bureaucratie en wetgeving. Het harmoniseren van wet- en regelgeving met onze buurlanden is hiervoor een essentiële voorwaarde.

In december 2024 is daarom door de regionale driehoek Limburg de Limburgse versterkingsagenda vastgesteld (zie bijlage). Hieruit blijkt dat het versterken van grensoverstijgende samenwerking voor de veiligheidspartners in Limburg in het algemeen - en de politie in het bijzonder - geen bijzaak maar hoofdzaak is. In het kader van de versterkingsagenda heeft Limburg de ambitie om te komen tot een integraal Euregionaal veiligheidsbeeld en het inrichten van een Euregionaal integraal kennis- en expertisecentrum van waaruit de grensoverschrijdende samenwerking verder doorontwikkeld kan worden. Limburg heeft daarom een stevige lobby ingezet om samen met de rijksoverheid te komen tot een langdurige, innovatieve, intensieve en integrale aanpak.

Deze lobby bouwt voort op de vele grensoverschrijdende samenwerkingsvormen die we al hebben. Er gebeurt in onze provincie immers al veel om op een slimme en daadkrachtige manier grensoverschrijdende criminaliteit en ondermijning aan te pakken. Er wordt slim gebruik gemaakt van bestaande netwerken en volop geïnnoveerd. Het Euregionaal Informatie- en Expertisecentrum (EURIEC) maakt de knelpunten in wet- en regelgeving zichtbaar en heeft uitgezocht welke

DATUM
13 maart 2025

informatie-uitwisseling wél mogelijk is. Daarbij is een netwerk opgezet waardoor op bestuurlijk en ambtelijk niveau de collega's over de grens elkaar leren kennen en van elkaar leren. Op justitieel vlak versterkt het Bureau voor Euregionale Strafrechtelijke Samenwerking (BES) al de grensoverschrijdende samenwerking door het opzetten en uitbreiden van justitiële netwerken. Ook de politie in Limburg heeft met onder andere het Grensoverschrijdend Politie Team (GPT), het Euregionaal Politie Coördinatie Centrum (EPICC) en diverse samenwerkingsverbanden een goede basis voor samenwerking met de politiediensten over de grens. Politied medewerkers in de Euregio zijn dagelijks in verbinding met elkaar, wisselen informatie uit en weten elkaar te vinden in het werk. Het is zaak al deze ontwikkelingen vast te houden, uit te bouwen en te versterken.

De politie-eenheid Limburg wil in dit verband bijvoorbeeld het Grensoverschrijdend Politie Team (GPT), dat actief is in een slechts een beperkt deel van het grensgebied, doorontwikkelen naar een Grensoverstijgende Politie Eenheid (GPE), waarbij vanuit alle disciplines over grenzen heen goed politiewerk wordt geleverd voor een veilig Limburg.

De politie-eenheid Limburg investeert ook in het verder versterken en doorontwikkelen van de samenwerking met de buurlanden. Het bestendigen van bestaande structuren en het slimmer genetwerkt samenwerken met partners in de Euregio vormen daarbij belangrijke thema's, zodat gezamenlijk een vuist gemaakt kan worden in de aanpak van urgente veiligheidsvraagstukken.

Vraag 2:

Wat acht het college noodzakelijk om de totstandkoming van een Europees regionaal politiekorps mogelijk te maken? Welke rol ziet het college hierbij voor zichzelf weggelegd en welke andere grensgemeenten zouden volgens het college bij dit proces betrokken moeten worden?

Antwoord 2:

Zie antwoord onder 1.

Vraag 3:

Is het college bereid om een structureel overleg op te zetten met de gemeente Lanaken en, indien relevant, andere grensgemeenten om te verkennen hoe de samenwerking tussen de lokale politiediensten kan worden verbeterd en hoe stappen gezet kunnen worden richting de oprichting van een Europees regionaal politiekorps?

- a. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3:

Er zijn al bestaande samenwerkings- en overlegstructuren ter verbetering van de samenwerking tussen lokale politiediensten. Vanuit het basisteam Maastricht wordt op diverse manieren grensoverstijgend samengewerkt. Zo zijn er onder meer maandelijkse gezamenlijke patrouilles met de Belgische politiezones Lanaken-Maasmechelen en Bilzen-Hoesselt-Riemst, is er frequent burenoverleg waarbij teamchefs samen overleggen en vindt er uitwisseling van medewerkers plaats bij evenementen met een internationale uit- of afstraling zoals de halfvastenstoet in België of de Rieuconcerten in Maastricht.

De medewerkers die zich bezighouden met (het ondersteunen van) internationale betrekkingen vanuit de politie hebben zeer regelmatig contact. Zo zijn er periodieke afstemmingsmomenten waarbij ook de best practices vanuit de verschillende landen worden besproken.

DATUM
13 maart 2025

In de regionale driehoek is besproken hoe we gezamenlijk op kunnen trekken in het realiseren van een verbeterde samenwerking tussen politiediensten. Aangezien de grens een bepalende factor is voor alle Limburgse basisteams (en ook andere onderdelen binnen de politieorganisatie, zoals de recherche en het operationeel centrum) is het van belang om het versterken van de grensoverstijgende samenwerking op regionaal niveau te faciliteren en ondersteunen zodat dit ook op lokaal niveau verder vorm en inhoud kan krijgen.

Vraag 4:

Is het college op de hoogte van andere Europese voorbeelden van intensieve samenwerking tussen politie-eenheden in grensregio's, zoals Straatsburg-Kehl (Frankrijk-Duitsland) en Frankfurt-Swiecko (Duitsland-Polen) [3] ? Welke lessen ziet het college in deze samenwerkingen die toegepast zouden kunnen worden in onze regio?

Antwoord 4:

De samenwerkingen waar u naar verwijst zijn vergelijkbaar met het samenwerkingscentrum EPICC waarbinnen de eenheid Limburg samenwerkt met politiediensten in België en Duitsland. De samenwerking is gericht op de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en de preventie van misdrijven en bedreigingen van de openbare orde en veiligheid. De samenwerkingscentra in Europa zijn met elkaar in verbinding. Zo is er een jaarlijks congres waar ze over elkaars werkwijzen kunnen leren en een gezamenlijke koers kunnen bepalen. Iedere samenwerking is gebaseerd op de regionale behoefte, kansen en mogelijkheden.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

W.A.G. Hillenaar
de Burgemeester

Schriftelijke vragen

Integrale versterkingsagenda grensoverschrijdende samenwerking Limburg

Regionale Driehoek Limburg

Wat is het probleem?

In Limburg zijn grenzen de gewoonste zaak van de wereld. Door het vrije verkeer van mensen en goederen werken, wonen, winkelen en recreëren mensen veelal in België en Duitsland. En andersom. Limburg is een belangrijke logistieke hotspot, met maar liefst 351 kilometer buitenlandgrens, ingeklemd tussen twee verschillende landen. Dat betekent dat Limburg slechts voor ongeveer 30% aan Nederland grenst en veel grensovergangen heeft. De provincie is dus niet alleen de poort naar Europa, maar andersom ook een poort naar Nederland, vanuit een achterland waar zo'n 22 miljoen mensen wonen en werken. De grensligging is daarmee geen bijzaak, maar hoofdzaak!

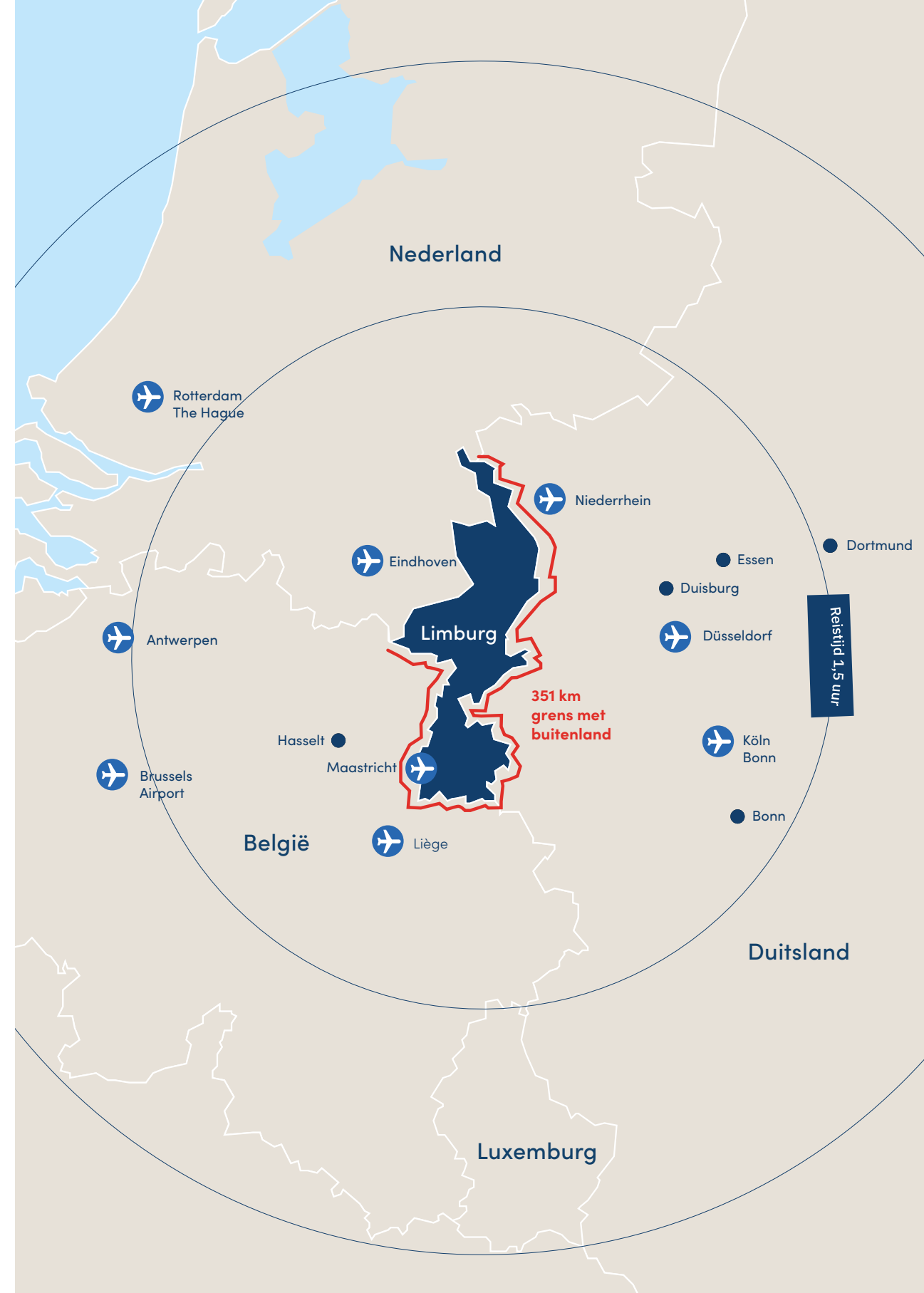
Die poort staat ook voor criminelen wagenwijd open. Vanwege deze ligging en de toenemende mobiliteit van mensen en goederen wordt niet alleen Limburg, maar in feite de hele Euregio immers al decennialang geconfronteerd met een serieuze, groeiende veiligheidsdreiging. Het gaat daarbij onder andere om veelal internationale vormen van (drugs-gerelateerde) ondermijnende criminaliteit, witwassen, vermogenscriminaliteit, mensensmokkel, mensenhandel, jeugdcriminaliteit, digitale (cyber-)criminaliteit, en daarnaast om maatschappelijke onrust en risico's ten aanzien van de integriteit van de internationale, logistieke ketens waarin Limburg een wezenlijke schakel is.

Het overgrote deel van de criminaliteits- en veiligheidsfenomenen in Limburg heeft een internationale component waardoor afhandeling van zaken vaak ingewikkelder en tijdsintensiever is dan zaken die alleen binnen Nederland spelen. Dit vergt veel extra capaciteit en kwaliteit van politie en justitie. Het leeuwendeel van de buitenlandse rechtshulpverzoeken – rakend aan de zwaarste vormen van criminaliteit – landt in Limburg, bij de kleinste politie-eenheid en bij één van de kleinste arrondissementsparketten. Een blik op verschillende lijstjes van meest onveilige gemeenten van het land leert dat meerdere Limburgse gemeenten stevast in de top 10 staan. Criminelen maken slim misbruik van de barrières die landsgrenzen met zich meebrengen voor justitiële, politionele en bestuurlijke grensoverschrijdende samenwerking. Integrale efficiënte en effectieve samenwerking – ook grensoverschrijdend – wordt echter sterk belemmerd door (verschil in) wet- en regelgeving.

Voorbeeld uit de praktijk

Een ondernemer met mogelijke witwas-ambities wil een restaurant openen in Voerendaal. Er wordt een Bibob-toets uitgevoerd, maar daarvoor kan geen informatie uit andere landen worden opgevraagd. De ondernemer (woonachtig in België, financiering vanuit Duitsland) doorstaat de toets en het restaurant – dat amper open is – wordt inmiddels vrijelijk gebruikt om crimineel vermogen wit te wassen en aanverwante ondermijnende activiteiten mee te ontplooiën.

**Limburg dreigt
een criminele
hub te worden.**

Wat doen we al in Limburg?

Er gebeurt in onze provincie al veel om op een slimme en daadkrachtige manier grensoverschrijdende criminaliteit en ondermijning aan te pakken. Er wordt heel hard gewerkt, slim gebruik gemaakt van bestaande netwerken en volop geïnnoveerd.

Het Euregionaal Informatie- en Expertisecentrum (EURIEC) maakt de knelpunten in wet- en regelgeving zichtbaar en heeft uitgezocht welke informatie-uitwisseling wél mogelijk is. Daarbij is een netwerk opgezet waardoor op bestuurlijk en ambtelijk niveau de collega's over de grens elkaar leren kennen en van elkaar leren. Op justitieel vlak versterkt het Bureau voor Euregionale Strafrechtelijke Samenwerking (BES) al de grensoverschrijdende samenwerking door justitiële netwerken te scheppen en uit te breiden. Ook de politie in Limburg heeft met onder andere het Grensoverschrijdend Politie Team (GPT), het Euregionaal Politie Coördinatie Centrum (EPICC) en diverse samenwerkingsverbanden een uitstekende basis voor samenwerking met de politiediensten over de grens. Politiemedewerkers in de Euregio zijn dagelijks in verbinding met elkaar, wisselen informatie uit en weten elkaar te vinden in het werk.

Limburg doet al een heleboel, maar we hebben hulp nodig om samen een vuist te maken.

Op de Brightlands Smart Services Campus werken ondernemers, onderzoekers en studenten samen aan nieuwe, slimme toepassingen van data en artificial intelligence. Data en oplossingen die goed kunnen helpen bij een integraal veiligheidsbeeld, bij opsporing en vervolging. Ook investeert Limburg volop in de maatschappelijke kant via de Sociale Agenda: een kansrijke en daarmee weerbare samenleving, die minder vatbaar is voor de risico's van ondermijning.

Voorbeeld uit de praktijk

In een opsporingsonderzoek waarin een Duits slachtoffer in Limburg om het leven is gebracht door Nederlandse en Belgische verdachten, kostte het de politie en het OM onevenredig veel tijd en moeite om alle relevante beschikbare data in kaart te brengen. Dat komt door grote verschillen in regelgeving tussen Duitsland en Nederland ten aanzien van het bewaren en het verstrekken van dit soort data voor opsporingsdoeleinden. Het aansluiten en doorschakelen van taplijnen, het plaatsen van bakens, het verrichten van observaties en het opvragen van reisgegevens van luchthavens kan in Nederland binnen een uur geregeld zijn, maar in onze buurlanden leverde dit vertraging op door de moeizame overdracht van gegevens en door verschillende (nationale) regels voor de inzet van opsporingsbevoegdheden.

Wat is er nodig?

Limburg heeft de rijksoverheid nodig om als Euregionale voortrekker te kunnen fungeren met betrekking tot de noodzakelijke intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking binnen de hele integrale veiligheidsketen. Alles wat in Limburg geïnvesteerd wordt in borging en doorontwikkeling van bestaande samenwerkingsverbanden zoals het EPICC en EURIEC, wetgeving, mensen en middelen rendoert niet alleen in de rest van het land, maar ook internationaal. De voorgestelde versterkende integrale aanpak in deze provincie kan bovendien een blauwdruk zijn op Europees niveau. Limburg als voorbeeld voor grensregio's in de hele EU. Dit vergt ook een investering in mogelijkheden om meer en beter grensoverschrijdend informatie uit te wisselen en samen te werken.

Een integraal Euregionaal veiligheidsbeeld is een kritische voorwaarde om scherpe keuzes te maken op het gebied van efficiënte inzet van mensen, middelen, technologie en innovatie. De Limburgse versterkingsagenda wil zich hard maken voor het realiseren van dit veiligheidsbeeld en het inrichten van een Euregionaal integraal kennis- en expertisecentrum zodat de grensoverschrijdende samenwerking verder doorontwikkeld kan worden. Het wegnemen van barrières is daarbij een belangrijk thema: hinderlijke en vertragende bureaucratie en wetgeving helpen niet in een regio die grenseffecten wil bestrijden. Het uiteindelijk harmoniseren van wet- en regelgeving met onze buurlanden is daarbij een essentiële voorwaarde. Voorkom een Euregionaal waterbed-effect!

Actie

Begin de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit op de plek waar dat het meest zichtbaar en urgent is: begin in Limburg, waar we samen met Den Haag een *INTEGRALE GRENSOVERSCHRIJDENDE VERSTERKINGSAGENDA* willen ontwikkelen. Daarin zijn stevige investeringen, experimenteer-ruimte en maatwerk belangrijk: op het gebied van mogelijkheden (intelligence en wet- en regelgeving), middelen en mensen, als voorbeeld voor de Europese Unie. Deze agenda moet tot stand komen in nauwe samenwerking met overheden in België en Duitsland.

Samen met de rijksoverheid wil Limburg een grensoverschrijdende versterkingsagenda van de grond krijgen: een langdurige, innovatieve, intensieve en integrale aanpak. In een breed maatschappelijk offensief, aangejaagd en ondersteund door de overheid, uitgevoerd door verschillende internationale partners en netwerken.

Den Haag: Help ons mee!

